

การพัฒนาแบบประเมินตนเองด้านคุณลักษณะบุคคลแห่งการเรียนรู้ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

Developing a Self Assessment of Learner Person Characteristics for Primary 4 Students

อรรถัย ธารีเกษ¹

มารุต พัฒนาผล²

วิชัย วงษ์ใหญ่³

ศรีสมร พุ่มสอาด⁴

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความหมายและองค์ประกอบของคุณลักษณะบุคคลแห่งการเรียนรู้สำหรับนักเรียนระดับประถมศึกษา และเพื่อสร้างแบบประเมินตนเองด้านคุณลักษณะบุคคลแห่งการเรียนรู้ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ตรวจสอบความตรงของเนื้อหาและโครงสร้างโดยผู้เชี่ยวชาญ 5 คน แล้วรายงานค่า IOC เท่ากับ .80-1.00 และตรวจสอบหาค่าความเชื่อมั่นโดยการทดลองนำร่อง ได้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาตามวิธีของคอนนาคเท่ากับ .87 แล้วปรับปรุงเครื่องมือ คือ แบบประเมินตนเองด้านคุณลักษณะบุคคลแห่งการเรียนรู้ เพื่อนำไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 เขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 48 คน แล้ววิเคราะห์หาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาตามวิธีของคอนนาค พบว่า มีความเชื่อมั่นของแบบประเมินทั้งฉบับเท่ากับ .89 เป็นการตรวจสอบยืนยันว่าแบบประเมินตนเองที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพจึงนำผลการดำเนินงานมาวิเคราะห์ความหมายและองค์ประกอบคุณลักษณะของบุคคลแห่งการเรียนรู้ และพัฒนาแบบประเมินตนเองด้านคุณลักษณะบุคคลแห่งการเรียนรู้ สำหรับนักเรียนระดับประถมศึกษาฉบับสมบูรณ์

ผลการวิจัยพบว่า 1) คุณลักษณะบุคคลแห่งการเรียนรู้ สำหรับนักเรียนระดับประถมศึกษา หมายถึง พฤติกรรมของผู้เรียนทางด้านบุคลิกภาพและทักษะการเรียนรู้ด้วยตนเองที่สะท้อนถึง ความใฝ่เรียนใฝ่รู้ รักการค้นคว้า มีวินัยในตนเอง มีทักษะการทำงาน และทักษะการรู้เท่าทันสื่ออินเทอร์เน็ต 2) องค์ประกอบของคุณลักษณะบุคคลแห่งการเรียนรู้มี 2 ด้าน คือ 2.1) ด้านบุคลิกภาพ ประกอบด้วย 2.1.1) ความใฝ่เรียนใฝ่รู้ ได้แก่ กระตือรือร้น สนุกกับการเรียนรู้ อยากรู้ อยากเห็น และสนใจเรียนรู้สิ่งใหม่อยู่เสมอ และ 2.1.2) รักการค้นคว้า ได้แก่ การค้นคว้าหาความรู้ และรู้จักตั้งคำถามเพื่อหาเหตุผล 2.2) ด้านทักษะการเรียนรู้ด้วยตนเอง ประกอบด้วย 2.2.1) มีวินัยในตนเอง ได้แก่ ความพยายามนำตนเองสู่การเรียนรู้ รวบรวม จัดเก็บสิ่งที่เรียนรู้ให้เป็นระบบ นำความรู้ไปปรับปรุงและพัฒนางานในหน้าที่ 2.2.2) ทักษะการทำงาน ได้แก่ ความสามารถในการทำงานร่วมกับผู้อื่นโดยแบ่งปันความคิด ยอมรับความคิด แลกเปลี่ยนเรียนรู้กัน นำความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวันและปรับใช้ในการทำงาน รวมทั้งการใช้ข้อมูลข่าวสารในการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง และ 2.2.3) ทักษะการรู้เท่าทันสื่ออินเทอร์เน็ต ได้แก่ การรู้จักแยกแยะ และคัดเลือกข้อมูลที่เหมาะสมมาใช้ให้เกิดประโยชน์ในการพัฒนานตนเอง 3) แบบประเมินตนเองด้านคุณลักษณะบุคคลแห่งการเรียนรู้ สำหรับนักเรียนระดับประถมศึกษาปีที่ 4 เป็นแบบประมาณค่า 5 ระดับ

¹ หลักสูตรการศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการวิจัยและพัฒนาหลักสูตร มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

² คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

³ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

⁴ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

จำนวน 30 ข้อ แบ่งออกเป็นข้อคำถาม 3.1) ด้านบุคลิกภาพ ประกอบด้วยความใฝ่รู้ใฝ่เรียน 6 ข้อ รักการค้นคว้า 6 ข้อ 3.2) ด้านทักษะการเรียนรู้ด้วยตนเอง ประกอบด้วยวินัยในตนเอง 6 ข้อ ทักษะการทำงาน 6 ข้อ และทักษะการรู้เท่าทันสื่ออินเทอร์เน็ต 6 ข้อ

คำสำคัญ : บุคคลแห่งการเรียนรู้, แบบประเมินตนเอง

Abstract

The purposes of research were to study the meaning of the characteristics and composition of the learner persons for primary students in order to create a self-assessment of the learner persons for primary 4 students. The study analyzed synthetic theory and related research and verified quality by 5 educational experts and a pilot group: IOC equal to 0.80 to 1.00. The coefficient alpha was 0.87. The self-assessment was conducted with a sample population of 48 students at primary 4 level were analyzed by cronbach alpha coefficient. The validity was 0.89, thus bringing performance to analyze the meaning and characteristics of the learner persons for primary students. The results were corrected and improve afterwards in accordance to complete the self-assessment of the learner person characteristics for primary 4 students.

The results of the research revealed that 1) The person characteristics for primary students, referring to the personality and behavior of the students learning skills, reflection about the enthusiastic and studious person, Self-discipline, working skills, Internet literacy skills. 2) The Learner Person Characteristics for primary students defined in the research comprised of two key elements 2.1) The personality consists of 2.1.1) Enthusiasm person; learning with fun, curious and always interested in learning new things and 2.1.2) Studious person; love of knowledge and research, know the questions to find out why and 2.2) The self-learning skills consists of 2.2.1) Self-discipline; the effort put into learning their collection on what they learned to the system, the knowledge to improve and develop the duties 2.2.2) Working skills; the ability to collaborate with others by sharing ideas, accept the idea, learning together, the knowledge to use in daily life and in work. and using the information to develop their skills continuously 2.2.3) Internet literacy skills; recognize; selecting appropriate information to good use in their own development 3) The self-assessment of the learner person characteristics for primary 4 students is about the fifth level of 30 items divided into question. 3.1) The personality consists of 6 enthusiastic person and 6 studious person 3.2), The self-learning skills consists of 6 self-discipline, 6 working skills and 6 internet literacy skills.

Keywords : Learner Person Characteristics, self-assessment

บทนำ

ปรากฏการณ์โลกาภิวัตน์ในยุคศตวรรษที่ 21 ทำให้โลกแตกต่างกับยุคที่ผ่านมา เทคโนโลยีและการสื่อสารทำให้วิถีการทำงานและชีวิตประจำวันของมนุษย์เปลี่ยนแปลงไปจากเดิม ปัจเจกบุคคล เป็นปัจจัยสำคัญในการพัฒนาประเทศและโลก ทั้งในแง่การแข่งขันและความร่วมมือกัน ผู้ที่อยู่รอดได้ คือ ผู้ที่สามารถปรับตัวและทำประโยชน์ให้กับองค์กรได้ (Kay 2010 : xvi) โลกยุคศตวรรษที่ 21 ต้องการผู้นำที่มีประสิทธิภาพมากกว่ายุคที่ผ่านมา เพราะการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วและไม่สามารถคาดเดาได้ ผู้นำยุคนี้จึงต้องมีทักษะและบุคลิกภาพที่พร้อมรับความท้าทายของโลกที่ยากจะจินตนาการ เป็นโลกที่ประชากรมากขึ้น ทรัพยากรน้อยลง เกิดปัญหาใหม่ที่ยังไม่รู้ทางออก และต้องการระยะเวลาในการแก้ปัญหา (สมาน อัครภูมิ 2554 : 5) การปลูกฝังทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ให้กับเยาวชนเป็นสิ่งท้าทายและไม่อาจเลี่ยงความรับผิดชอบของนักการศึกษาในการตัดสินใจถึงสิ่งที่ผู้เยาว์ควรเรียนรู้ (Brandt 2010 : ix) ทักษะการคิด ทักษะชีวิต ทักษะการสื่อสาร ทักษะเทคโนโลยี เป็นเครื่องมือให้ผู้เยาว์ใช้ในการเรียนรู้และสร้างความรู้ใหม่ เทคโนโลยีทำให้ผู้เรียนยุคนี้ต้องเรียนรู้เร็ว ลดขั้นตอน คิดแบบคู่ขนาน มีจินตนาการจากภาพ และเข้าถึงซึ่งข้อมูลสารสนเทศที่มีอยู่มากมาย และเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา (วิโรจน์ สารรัตน์ 2556 : 10, Kay2010 : xvii ; Starkey 2012 : 68-71, Prensky 2001 : 1 ; Jukes and Dosaj 2006 : 17)

ประเทศไทยได้ตระหนักถึงความสำคัญของการพัฒนาผู้เรียนให้เป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ดังปรากฏในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ 2554 : 1-2) ได้กำหนดกระบวนการทรงคุณค่าที่เน้น “คนเป็นศูนย์กลางการพัฒนา” หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (กระทรวงศึกษาธิการ 2552 : 3-4) กำหนดคุณลักษณะนักเรียนประถมศึกษา เป็นผู้มีความประพฤติดี จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ เห็นคุณค่าของตนเอง มีวินัยและปฏิบัติตามหลักธรรมของศาสนาที่ตนนับถือ ยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มีความรู้อันเป็นสากล มีทักษะการสื่อสาร การคิด แก้ปัญหา ใช้เทคโนโลยี และทักษะชีวิต มีสุขภาพ สุขนิสัยที่ดี และรักการออกกำลังกาย รักชาติ มีจิตสำนึกของพลเมืองและพลโลก ยึดมั่นในวิถีชีวิตและการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข มีจิตสำนึกในการอนุรักษ์วัฒนธรรม ภูมิปัญญาไทย สิ่งแวดล้อม มีจิตสาธารณะเพื่อการอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างมีความสุข

ดังนั้น บุคคลแห่งการเรียนรู้ ในบริบทของนักเรียนประถมศึกษาจึงหมายถึง เยาวชนไทยในยุคศตวรรษที่ 21 ที่ต้องมีความรู้และทักษะสอดคล้องกับความต้องการของสังคมไทย มีคุณลักษณะของคนเก่ง ดี และมีความสุข เป็นนักเรียนที่ดีของโรงเรียน มีจิตสำนึกของความเป็นไทย และจิตสาธารณะ ทั้งนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาคุณลักษณะบุคคลแห่งการเรียนรู้โดยวิเคราะห์งานวิจัย เอกสาร และแนวคิดของนักการศึกษา นำมาสังเคราะห์สรุปผลได้ ดังนี้

คุณลักษณะบุคคลแห่งการเรียนรู้ของนักเรียนในแต่ละระดับการศึกษา (สำลี เก่งทอง 2544 : 162-163 ; วิบูลย์ศิลป์ พิษยมงคล 2547 : 5 ; ไชยา ภาวะบุตร 2548 : 74-75 ; ศิริเดช ปะมะโช 2548 : 79-81) คุณลักษณะบุคคลแห่งการเรียนรู้ของนิสิต (ปรกรณ์ ประจัญบาน 2554 : 116-117) และคุณลักษณะผู้เรียนรู้ตลอดชีวิต (นิตยาสำเร็จผล 2547 : 255) มีองค์ประกอบที่สอดคล้องกัน คือ ความใฝ่เรียนรู้ ใฝ่รู้ กระตือรือร้น รักการอ่าน และการค้นคว้า มีทักษะการเรียนรู้ด้วยตนเอง ทักษะการทำงาน ทักษะคิด และคุณธรรมในการทำงาน และการนำความรู้ไปใช้ในชีวิตจริง

นักการศึกษาทั่วโลกต่างให้แนวคิดถึงบุคคลแห่งการเรียนรู้ในยุคศตวรรษที่ 21 ดังเช่น วิชัย วงษ์ใหญ่ (2542 : 3-4) กล่าวถึงบุคคลแห่งการเรียนรู้ มีคุณลักษณะ คือ 1) มีความคิดสร้างสรรค์และพัฒนาความคิดสร้างสรรค์

เต็มตามศักยภาพ 2) มีความสามารถในการสื่อสาร ใช้ภาษาเพื่อสร้างสัมพันธภาพ แสวงหาความรู้ เข้าถึงองค์ความรู้ และการแสวงหาความจริง 3) มีความสามารถในการเรียนรู้ด้วยตนเอง ตระหนักถึงความสำคัญและรู้วิธีการเรียนรู้ที่จะอยู่ร่วมกับผู้อื่น เรียนรู้ที่จะใช้ศักยภาพของตนเพื่อทำประโยชน์ส่วนรวม 4) มีค่านิยมในการตัดสินใจที่ถูกต้อง อธิบายถึงการตัดสินใจเพื่ออะไรและด้วยเหตุผลอย่างไร 5) สามารถปรับตัวเข้ากับสิ่งแวดล้อมและสังคมสมัยใหม่ มีความฉลาดทางอารมณ์ เห็นอกเห็นใจ มีน้ำใจ รู้ข้อดีข้อเสียนำไปปรับปรุงตนเอง แก้ปัญหาเป็น รู้วิธีจัดการกับความขัดแย้งทางอารมณ์

ไพฑูริย์ สีนารัตน์ และคนอื่น ๆ (2554 : 6-8) กล่าวถึง บุคคลแห่งการเรียนรู้ คือ ผู้ที่ต้านทาน กระแสบริโภคนิยมได้ เป็นผู้บริโภคที่ฉลาดคิดและสร้างผลงานใหม่ให้กับสังคม มีคุณลักษณะ CCPR คือ 1) การคิดอย่างมีวิจารณ์ญาณ 2) การคิดสร้างสรรค์ 3) มีผลผลิต และ 4) มีความรับผิดชอบ

การ์ดเนอร์ (Gardner 2006 : 31-32, 63-69, 78-80, 132-133, Scott, Davis and Gardner 2009 : 213-216 ; คงรัฐ นวลแปง 2554 : 23, 31-33, 38 ; กานต์รวี บุญญานุสิทธิ์ 2554 : 26, 33, 48) กล่าวถึงเยาวชนในอนาคตต้องมีจิต 5 ลักษณะที่ต้องปลูกฝัง คือ 1) จิตเชี่ยวชาญ (Disciplined mind) คือ การฝึกฝนการควบคุมตนเองเพื่อสร้างนิสัยการมีวินัยและพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องให้เป็นผู้ใหญ่ที่เชี่ยวชาญ ที่สร้างผลงานใหม่ที่เป็นประโยชน์ให้กับสังคม 2) จิตสังเคราะห์ (Synthesizing Mind) ในวัยเด็กต้องฝึกฝนให้รับข้อมูลจากหลายแหล่ง ทำความเข้าใจ ประเมิน แยกแยะ ผสมผสานเป็นข้อมูลใหม่ที่มีความหมายต่อผู้สังเคราะห์ ช่วยให้เชื่อมโยงข้อมูลมหาศาลที่มีอยู่ในโลกปัจจุบัน เพื่อสร้างความรู้และวิธีการใหม่ที่เป็นประโยชน์ 3) จิตสร้างสรรค์ (Creating Mind) เป็นจิตที่ไม่ติดยึดกับกฎเกณฑ์ของสังคม ช่วยขยายความคิดของเด็กให้ใช้คำถามที่ไม่เหมือนใคร สร้างความคิดใหม่ ได้คำตอบที่คาดไม่ถึง และสร้างสรรค์สิ่งที่ล้ำหน้ากว่าสิ่งก้าวหน้าในปัจจุบัน 4) จิตเคารพ (Respectful Mind) คือ การยอมรับความแตกต่างของบุคคลและกลุ่มคนที่อยู่เหนือคำว่า “อดทน” ระบุเป็นต้นแบบสำคัญ เด็กต้องรู้จักการเรียนรู้ร่วมกันผู้อื่น เคารพ เข้าใจ คำนึงวิธีการที่จะทำงานร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพ 5) จิตจริยธรรม (Ethical Mind) มีความสำคัญต่อการทำงานและการเป็นพลเมืองที่ดี ฝึกให้นักเรียนรู้จักทำงานร่วมกัน เป็นสมาชิกที่ดีของห้อง นักเรียนที่ดีของโรงเรียน และรู้จักการปฏิบัติตนเพื่อส่วนรวม

ผลการศึกษาดังกล่าวเบื้องต้น ผู้วิจัยได้นำมาสังเคราะห์สรุปความหมายและองค์ประกอบของคุณลักษณะบุคคลแห่งการเรียนรู้ขึ้น โดยมีวัตถุประสงค์ในการพัฒนาแบบประเมินตนเองด้านคุณลักษณะบุคคลแห่งการเรียนรู้ สำหรับนักเรียนประถมศึกษาปีที่ 4 ซึ่งเป็นช่วงวัยที่นักจิตวิทยา (สรวงศ์ โค้วตระกูล 2554 : 84) กล่าวว่า มีพัฒนาการด้านภาษาและการใช้สัญลักษณ์เจริญก้าวหน้า เริ่มเข้าใจกฎเกณฑ์ต่าง ๆ อย่างมีเหตุผล เข้าใจความหมายของบทเรียน มีความคิดรวบยอด มีมาตรฐานทางจริยธรรมและกฎเกณฑ์ ทั้งนี้ทางทฤษฎีทางสังคมวัฒนธรรม (Bergin and Bergin 2012 : 116) นั้น การมีทักษะภาษาที่ดีเป็นเครื่องมือที่ช่วยให้นักเรียนมีทักษะการคิดและความทรงจำที่ดีด้วย ดังนั้น นักเรียนประถมศึกษาจึงสามารถประเมินตนเองโดยใช้ทักษะภาษาในการคิดอย่างมีเหตุผล นอกจากนั้นการใช้แบบประเมินตนเองเป็นเครื่องมือในการวิจัยจะช่วยให้เห็นสภาพที่เป็นจริง ใช้ส่งเสริมและพัฒนานักเรียนได้ (Greenstein 2012 : 55) โดยแนวคิดทฤษฎีจิตสังคม (Bergin and Bergin 2012 : 509) กล่าวว่า การประเมินตนเองของเด็กวัยนี้เป็นการประเมินตนเองในแง่ดี ที่ช่วยให้เห็นแนวคิดของเด็กที่เป็นจริง เด็กวัยนี้มีทักษะการเปรียบเทียบทางสังคม ที่ช่วยให้เขาบอกเราเกี่ยวกับความสามารถของตัวเองได้ ดังนั้น การพัฒนาแบบประเมินตนเองด้านคุณลักษณะบุคคลแห่งการเรียนรู้ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา จึงช่วยให้ได้ผลการประเมินตามสภาพจริงที่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการพัฒนานักเรียนเป็นรายบุคคล

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

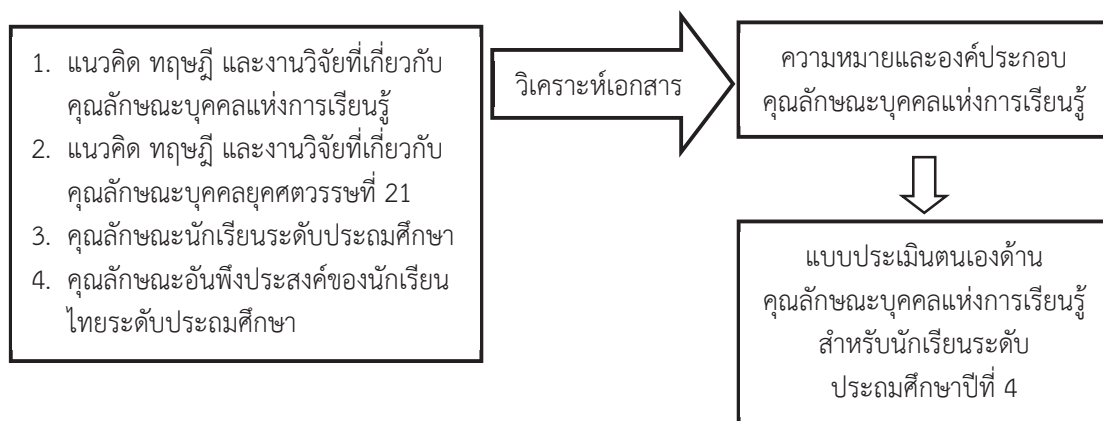
1. เพื่อศึกษาความหมายและองค์ประกอบของคุณลักษณะบุคคลแห่งการเรียนรู้ สำหรับนักเรียนระดับประถมศึกษา
2. เพื่อสร้างแบบประเมินตนเองด้านคุณลักษณะบุคคลแห่งการเรียนรู้ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

ขอบเขตการวิจัย

ประชากร ได้แก่ นักเรียนประถมศึกษา โรงเรียนสองภาษาลาดพร้าว สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2557 จำนวน 10 ห้อง จำนวนนักเรียน 240 คน

ตัวแปรที่ศึกษา แบบประเมินตนเองด้านคุณลักษณะบุคคลแห่งการเรียนรู้ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากร ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษา โรงเรียนสองภาษาลาดพร้าว สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2557 จำนวน 10 ห้อง จำนวนนักเรียน 240 คน

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนสองภาษาลาดพร้าว สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน ปีการศึกษา 2557 จำนวน 2 ห้องเรียน 48 คน ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2557

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบประเมินตนเองด้านคุณลักษณะบุคคลแห่งการเรียนรู้สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ

การหาคุณภาพเครื่องมือรายงานหาค่า IOC โดยผู้เชี่ยวชาญ ค่าที่อยู่ระหว่าง .5-1.00 ถือว่ามีความตรงสามารถนำไปใช้ได้ทุกข้อการหาค่าความเชื่อมั่นโดยการทดลองนำร่อง (Pilot Group) และตรวจสอบยืนยันค่าความเชื่อมั่นโดยการทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่าง เพื่อวิเคราะห์หาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาตามวิธีของคอนบาค

การวิเคราะห์ข้อมูลวิเคราะห์องค์ประกอบของบุคคลแห่งการเรียนรู้และตัวบ่งชี้คุณลักษณะของบุคคลแห่งการเรียนรู้ และแบบประเมินตนเอง ด้านคุณลักษณะบุคคลแห่งการเรียนรู้ สำหรับนักเรียนระดับประถมศึกษาฉบับสมบูรณ์

ขั้นตอนการวิจัย

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์องค์ประกอบของคุณลักษณะบุคคลแห่งการเรียนรู้

1.1 สืบเคราะห์เอกสารและงานวิจัยโดยการวิเคราะห์เอกสาร (Document analysis) ตำราวารสาร งานวิจัย และเอกสารจากอินเทอร์เน็ต ทั้งภาษาไทยและภาษาต่างประเทศ ที่เกี่ยวข้องกับคุณลักษณะและองค์ประกอบของคุณลักษณะบุคคลแห่งการเรียนรู้โดยวิเคราะห์วัตถุประสงค์ของการวิจัย จำแนกออกเป็นหัวข้อมูลย่อยที่จะศึกษา ได้แก่ ความหมายของบุคคลแห่งการเรียนรู้ คุณลักษณะของบุคคลแห่งการเรียนรู้ และองค์ประกอบของคุณลักษณะบุคคลแห่งการเรียนรู้ คุณลักษณะของนักเรียนประถมศึกษา คุณลักษณะของบุคคลในยุศตวรรษที่ 21 และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของคนไทย ดำเนินการศึกษาตามหัวข้อมูลย่อยที่กำหนดแล้ววิเคราะห์ สังเคราะห์ คัดเลือกข้อมูลที่ตรงกับวัตถุประสงค์ที่ต้องการศึกษา สรุปเป็นสาระสำคัญที่จะใช้ในการวิจัย

1.2 ยกร่างองค์ประกอบผู้วิจัยนำข้อมูลสาระสำคัญที่ศึกษามาจำแนก เชื่อมโยงความหมายจัดกลุ่มพฤติกรรมที่สอดคล้องกัน แล้วสร้างตารางวิเคราะห์องค์ประกอบคุณลักษณะบุคคลแห่งการเรียนรู้โดยกำหนดหัวข้อพฤติกรรมตัวบ่งชี้ นับความถี่ของพฤติกรรมตัวบ่งชี้ จัดกลุ่มพฤติกรรมตัวบ่งชี้ เพื่อกำหนดเป็นองค์ประกอบของคุณลักษณะบุคคลแห่งการเรียนรู้ เรียบเรียงสาระเนื้อหา เขียนเป็นยกร่างองค์ประกอบของบุคคลแห่งการเรียนรู้ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

1.3 ตรวจสอบความถูกต้องขององค์ประกอบและพฤติกรรมบ่งชี้ นำยกร่างองค์ประกอบและพฤติกรรมบ่งชี้ที่ได้จากการศึกษาวิเคราะห์และสังเคราะห์เอกสารให้ผู้เชี่ยวชาญวุฒิคุณวุฒิทางการศึกษา ซึ่งเป็นอาจารย์ระดับอุดมศึกษา จำนวน 5 คน ตรวจสอบความถูกต้อง

1.4 ปรับปรุงแก้ไขให้สมบูรณ์ ผู้วิจัยนำยกร่างองค์ประกอบและพฤติกรรมบ่งชี้คุณลักษณะบุคคลแห่งการเรียนรู้ สำหรับนักเรียนระดับประถมศึกษาปีที่ 4 มาปรับแก้ไขภาษาให้กระชับและชัดเจนเหมาะสมยิ่งขึ้น

ตอนที่ 2 การสร้างแบบประเมินตนเองด้านคุณลักษณะบุคคลแห่งการเรียนรู้

2.1 นำองค์ประกอบและตัวบ่งชี้มาสร้างแบบประเมินตนเองด้านบุคคลแห่งการเรียนรู้ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 30 ข้อ แบ่งออกเป็น 2 ด้าน คือ 1. ด้านบุคลิกภาพ ได้แก่ ความใฝ่เรียนใฝ่รู้ จำนวน 6 ข้อและรักการค้นคว้า 6 ข้อ 2. ด้านทักษะการเรียนรู้ด้วยตนเอง ได้แก่ วินัยในตนเอง จำนวน 6 ข้อ ทักษะการทำงาน จำนวน 6 ข้อ และทักษะการรู้เท่าทันสื่ออินเทอร์เน็ต จำนวน 6 ข้อเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า

(Rating Scale) 5 ระดับ ตามแนวความคิดของลิเคิร์ต (Likert อ้างถึงใน พวงรัตน์ ทวีรัตน์ 2543 : 107) โดยมีเกณฑ์กำหนดระดับพฤติกรรมของบุคคลแห่งการเรียนรู้ คือ

ปฏิบัติประจำ	ให้คะแนน	5	คะแนน
ปฏิบัติบ่อยครั้ง	ให้คะแนน	4	คะแนน
ปฏิบัติบางครั้ง	ให้คะแนน	3	คะแนน
ปฏิบัตินานครั้ง	ให้คะแนน	2	คะแนน
แทบไม่เคยปฏิบัติ	ให้คะแนน	1	คะแนน

และวิเคราะห์แปลความหมายตามเกณฑ์ดังต่อไปนี้

4.51 – 5.00	หมายถึง	ปฏิบัติประจำ
3.51 – 4.50	หมายถึง	ปฏิบัติบ่อยครั้ง
2.51 – 3.50	หมายถึง	ปฏิบัติบางครั้ง
1.51 – 2.50	หมายถึง	ปฏิบัตินาน ๆ ครั้ง
1.00-1.50	หมายถึง	ไม่เคยปฏิบัติ

นำเครื่องมือที่สร้างไปให้คณะกรรมการควบคุมปริญญาบัตรตรวจสอบความเหมาะสมของข้อคำถาม

2.2 ตรวจสอบคุณภาพด้านความเที่ยงตรงโดยผู้เชี่ยวชาญวุฒิคุณวุฒิบัณฑิตทางการศึกษา ซึ่งเป็นอาจารย์ระดับอุดมศึกษา จำนวน 5 คน และรายงานค่า IOC อยู่ระหว่าง .80-1.00 ซึ่งมีค่ามากกว่า .60 จึงถือว่าเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยนี้มีความเที่ยงตรงสามารถนำไปใช้ได้ทุกข้อ และผู้วิจัยได้นำข้อเสนอแนะจากผู้เชี่ยวชาญมาปรับภาษาที่ให้กระชับและชัดเจนขึ้น

2.3 ทดลองใช้นำร่องกับนักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 1 ห้องเรียน 31 คน ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2557 วิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น โดยใช้การวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาตามวิธีของคอนบาคพบว่า มีค่าความเชื่อมั่นของแบบประเมินทั้งฉบับเท่ากับ .87

2.4 ทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่างคือนักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 2 ห้องเรียน 48 คน ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2557 วิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น โดยใช้การวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาตามวิธีของคอนบาคพบว่า มีค่าความเชื่อมั่นของแบบประเมินทั้งฉบับเท่ากับ .89 แสดงว่าแบบประเมินตนเองที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีประสิทธิภาพ

2.5 จัดทำแบบประเมินตนเองฉบับสมบูรณ์โดยนำแบบประเมินตนเองด้านบุคคลแห่งการเรียนรู้สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 มาปรับแก้ไขภาษาให้กระชับและชัดเจนเหมาะสมยิ่งขึ้น

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์ สังเคราะห์ และตรวจสอบเพื่อยืนยันคุณภาพของแบบวัดคุณลักษณะบุคคลแห่งการเรียนรู้ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 มีดังนี้

1. บุคคลแห่งการเรียนรู้ ในบริบทของนักเรียนประถมศึกษา หมายถึง เยาวชนไทยในยุคศตวรรษที่ 21 ที่มีความรู้และทักษะสอดคล้องกับบริบทของสังคมไทยยุคปัจจุบัน มีคุณลักษณะของคนเก่ง ดี และมีความสุข เป็นนักเรียนที่ดีของโรงเรียน มีจิตสำนึกของความเป็นไทย และจิตสาธารณะ

2. คุณลักษณะบุคคลแห่งการเรียนรู้ หมายถึง พฤติกรรมของผู้เรียนทางด้านบุคลิกภาพและทักษะการเรียนรู้ด้วยตนเองที่สะท้อนถึง ความใฝ่เรียนใฝ่รู้ รักการค้นคว้า มีวินัยในตนเอง มีทักษะการทำงาน ทักษะการคิด และทักษะการรู้เท่าทันสื่ออินเทอร์เน็ต

3. องค์ประกอบของคุณลักษณะบุคคลแห่งการเรียนรู้ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา มีดังนี้

3.1 บุคลิกภาพ

3.1.1 ใฝ่รู้ใฝ่เรียน ได้แก่ กระตือรือร้น สนุกกับการเรียนรู้ อยากรู้อยากเห็น และสนใจเรียนรู้สิ่งใหม่อยู่เสมอ

3.1.2 รักการค้นคว้า ได้แก่ การค้นคว้าหาความรู้ และรู้จักตั้งคำถามเพื่อหาเหตุผล

3.2 ทักษะการเรียนรู้ด้วยตนเอง

3.2.1 มีวินัยในตนเอง ได้แก่ ความพยายามนำตนเองสู่การเรียนรู้ รวบรวม จัดเก็บ สิ่งการเรียนรู้ให้เป็นระบบ นำความรู้ไปปรับปรุงและพัฒนางานในหน้าที่

3.2.2 ทักษะการทำงานความสามารถในการทำงานร่วมกับผู้อื่นโดยแบ่งปันความคิด ยอมรับความคิดเห็น แลกเปลี่ยนเรียนรู้กัน นำความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวันและปรับใช้ในการทำงาน รวมทั้ง การใช้ข้อมูลข่าวสารในการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง

3.2.3 ทักษะการรู้เท่าทันสื่ออินเทอร์เน็ตรู้จักการแยกแยะ และคัดเลือกข้อมูลที่เหมาะสม มาใช้ให้เกิดประโยชน์ในการพัฒนาตนเอง

4. แบบประเมินตนเองด้านคุณลักษณะบุคคลแห่งการเรียนรู้ สำหรับนักเรียนระดับชั้น ประถมศึกษาปีที่ 4 เป็นแบบประเมินตนเองของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 เป็นแบบประมาณค่า 5 ระดับ คือ ปฏิบัติประจำ, ปฏิบัติบ่อยครั้ง, ปฏิบัติบางครั้ง, ปฏิบัตินานครั้งและไม่เคยปฏิบัติ โดยมีข้อคำถามที่ใช้แบบประเมินตนเองได้ดังนี้

4.1 ด้านบุคลิกภาพ ประกอบด้วย

4.1.1 ความใฝ่รู้ใฝ่เรียนมีข้อคำถาม 6 ข้อ คือ 1) ข้าพเจ้าอ่านหนังสือเพื่อเตรียมพร้อม สำหรับการเรียนรู้ 2) ข้าพเจ้าจดบันทึกความรู้จากสิ่งที่เรียนรู้เสมอ 3) ข้าพเจ้ามุ่งมั่นทำงานที่ได้รับมอบหมาย เต็มความสามารถ 4) ข้าพเจ้ากระตือรือร้นในการค้นคว้าหาคำตอบจากสิ่งที่สงสัย ไม่เข้าใจ 5) ข้าพเจ้าค้นคว้าหาความรู้จากแหล่งความรู้ต่าง ๆ ในโรงเรียน เช่น ห้องสมุด ห้องวิทยาศาสตร์ สนามฟุตบอล ฯลฯ และ 6) ข้าพเจ้า ร่วมกิจกรรมของโรงเรียน เพราะช่วยให้ข้าพเจ้ามีความรู้เพิ่มขึ้น

4.1.2 รักการค้นคว้ามมีข้อคำถาม 6 ข้อ คือ 1) ข้าพเจ้าใช้เวลาว่างในการค้นคว้าหาความรู้ จากอินเทอร์เน็ต 2) ข้าพเจ้าหาความรู้โดยการอ่านหนังสือที่มีประโยชน์ 3) ข้าพเจ้าใช้เวลาว่างในการอ่านหนังสือ 4) ข้าพเจ้าหาความรู้โดยการค้นคว้าจากห้องสมุด 5) ข้าพเจ้าหาความรู้จากการออกไปร่วมกิจกรรมในสถานที่ต่าง ๆ และ 6) เมื่อมีข้อสงสัยข้าพเจ้าจะพยายามค้นคว้าหาคำตอบ

4.2 ด้านทักษะการเรียนรู้ด้วยตนเองประกอบด้วย

4.2.1 วินัยในตนเองมีข้อคำถาม 6 ข้อ คือ 1) ยอมรับเมื่อตนเองทำผิด 2) ข้าพเจ้า คิดถึงผลดีผลเสียจากการกระทำที่เกิดขึ้นก่อนเสมอ 3) ข้าพเจ้าจัดตารางเรียนและอุปกรณ์การเรียนทุกวัน 4) ข้าพเจ้า ปฏิบัติตามกฎระเบียบของโรงเรียนเสมอ 5) ข้าพเจ้ารู้สึกมั่นใจ เมื่อต้องออกมาแสดงผลงานหน้าชั้นเรียนและ 6) ข้าพเจ้าเข้าเรียนตรงตามกำหนดเวลาเสมอ

4.2.2 ทักษะการทำงานมีข้อคำถาม 6 ข้อ คือ 1) ข้าพเจ้าวางแผนการทำงานก่อนลงมือทำงานเสมอ 2) ข้าพเจ้าลงมือทำงานตามขั้นตอนที่กำหนดไว้ด้วยความมุ่งมั่นและอดทน 3) ข้าพเจ้าสรุปผลการทำงานทั้งความสำเร็จและสิ่งที่ควรปรับปรุงแก้ไข 4) ข้าพเจ้าอาสาช่วยเหลือเพื่อน ๆ ในกลุ่มและเพื่อนต่างกลุ่ม 5) ข้าพเจ้าชอบทำงานร่วมกับเพื่อน ๆ มากกว่าทำงานคนเดียวและ 6) ข้าพเจ้ายิ้มแย้มแจ่มใสกับทุกคน

4.2.3 ทักษะการรู้เท่าทันสื่ออินเทอร์เน็ต มีข้อคำถาม 6 ข้อ คือ 1) ข้าพเจ้าใช้อินเทอร์เน็ตในการสืบค้นข้อมูลที่เป็นประโยชน์ 2) ในการสืบค้น ข้าพเจ้าจะพิมพ์คำสำคัญ (Keyword) เพื่อค้นหาข้อมูลจากอินเทอร์เน็ต 3) ข้าพเจ้าค้นหาข้อมูลจากหลายแหล่งข้อมูลจากอินเทอร์เน็ตเพื่อใช้ทำรายงาน 4) ข้าพเจ้าตัดสินใจเลือกใช้ข้อมูลจากเว็บไซต์ที่น่าเชื่อถือ 5) ข้าพเจ้ามักใช้ข้อมูลจากเว็บไซต์ที่เป็นของสถาบันการศึกษาหรือหน่วยงานของรัฐมาใช้ในการทำรายงาน และ 6) เมื่อข้าพเจ้าทำรายงาน ข้าพเจ้าจะส่งข้อมูลให้กับเพื่อนผ่านจาก e-mail

อภิปรายผล

การวิจัยครั้งนี้มีประเด็นการอภิปราย 2 ประเด็นสำคัญ คือ

1. คุณลักษณะและองค์ประกอบของบุคคลแห่งการเรียนรู้ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาที่ 4 ในวิจัยครั้งนี้ สามารถนำไปใช้ประกอบการศึกษาคุณลักษณะของนักเรียนประถมศึกษาในโรงเรียนทุกสังกัด เนื่องจากผู้วิจัยได้ศึกษาวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) จากเอกสาร ตำรา งานวิจัยทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษที่ครอบคลุมคุณลักษณะบุคคลแห่งการเรียนรู้ของนักเรียนครู นิสิต และผู้เรียนตลอดชีวิต, คุณลักษณะบุคคลแห่งการเรียนรู้ตามแนวคิดของนักการศึกษา, คุณลักษณะบุคคลในยุคศตวรรษที่ 21 และคุณลักษณะบุคคลแห่งการเรียนรู้ของนักเรียนประถมศึกษา จากกระบวนการวิเคราะห์และสังเคราะห์เอกสารนี้ ผู้วิจัยสร้างตารางวิเคราะห์และสังเคราะห์เลือกสรร เชื่อมโยง และนับความถี่เฉพาะคุณลักษณะและองค์ประกอบที่สอดคล้องกับระดับวัยของนักเรียนประถมศึกษา ในบริบทของนักเรียนไทย และผู้เรียนรู้ในยุคศตวรรษที่ 21 จึงทำให้ได้คุณลักษณะและองค์ประกอบคุณลักษณะบุคคลแห่งการเรียนรู้ สำหรับนักเรียนประถมศึกษาที่น่าไปใช้เป็นข้อมูลประกอบการศึกษาคุณลักษณะบุคคลแห่งการเรียนรู้ของนักเรียนประถมศึกษาในทุกสังกัด

2. แบบประเมินตนเองด้านคุณลักษณะของบุคคลแห่งการเรียนรู้ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 นี้สามารถประเมินคุณลักษณะบุคคลแห่งการเรียนรู้ ได้ตามสภาพจริง โดยมีประเด็นสนับสนุนคือ

2.1 การตรวจสอบยืนยันความตรงตามเนื้อหาและโครงสร้างโดยผู้เชี่ยวชาญด้านการศึกษ จำนวน 5 ท่าน ซึ่งเป็นผู้เชี่ยวชาญระดับคณาจารย์และคณาจารย์ระดับอุดมศึกษาได้ตรวจสอบความสอดคล้องของข้อคำถามแต่ละข้อว่าวัดได้ตรงกับคุณลักษณะบุคคลแห่งการเรียนรู้ที่ต้องการวัดตามนิยามที่กำหนดหรือไม่ ทั้งนี้เพื่อวิเคราะห์ความสอดคล้อง ผู้วิจัยมีการดำเนินการครบวงจร คือ 1) คำนวณค่า IOC 2) พิจารณาเลือกคำถามตามเกณฑ์ 3) สรุปข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญทุกข้อและทุกประเด็นที่มี 4) ดำเนินการปรับปรุงข้อคำถามที่เห็นสมควรแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ 5) นำข้อคำถามเดิมให้อาจารย์ที่ปรึกษาได้พิจารณาพร้อมกับ 6) นำข้อคำถามที่ปรับปรุงใหม่มาด้วย (สมาน อัครภูมิ 2557 : 14) โดยสรุปรายงานค่า IOC อยู่ระหว่าง .80-1.00 ซึ่ง >0.60 ทำให้แบบประเมินฉบับนี้ มีความตรงตามโครงสร้าง (Construct Validity) และความตรงของเนื้อหา รายข้อ (Item Content Validity) สอดคล้องกับนิยามปฏิบัติการของคุณลักษณะบุคคลแห่งการเรียนรู้ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาที่มุ่งวัด (วรณีย์ แกมเกตุ 2551 : 219-221, 226-227)

2.2 ผลการทดลองนำร่องกับนักเรียนประถมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 31 คน และได้ผลการวิเคราะห์ค่าความเชื่อมั่น (Reliability) .86 ซึ่งเป็นค่าใกล้เคียง 1 แสดงว่าแบบประเมินนี้มีความเชื่อมั่นสูง (กัลยา วานิชปัญชา 2552 : 30) จึงทำให้แบบประเมินตนเองฉบับสามารถประเมินผลได้ตรงตามสภาพจริง

2.3 ผลการทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนประถมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 48 คน ได้ผลการวิเคราะห์ค่าความเชื่อมั่น .89 จึงยืนยันว่าแบบประเมินตนเองฉบับประเมินผลได้ตรงตามสภาพจริง (ธานินทร์ ศิลป์จารุ 2557 : 415-418)

2.4 แนวคิดพัฒนาการของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ตามแนวคิดของนักจิตวิทยา (สุรางค์ โค้วตระกูล 2554 : 84 ; Bergin and Bergin 2012 : 509) ทฤษฎีทางสังคมวัฒนธรรม (Bergin and Bergin 2012 : 117) และแนวคิดการประเมินผลตามสภาพจริง (Greenstein 2012 : 55) นั้น กล่าวว่านักเรียนที่อยู่ในช่วงอายุ 8-9 ปี เป็นวัยที่สามารถใช้ภาษาในการจัดการกับความคิดและความจำได้ดี จึงมีทักษะการคิดและเหตุผลในการประเมินตนเองได้ตรงตามสภาพจริง เด็กวัยนี้จะมีมาตรฐานทางจริยธรรมและกฎเกณฑ์ที่เคร่งครัด จะประเมินตนเองในแง่ดีที่ช่วยให้เห็นแนวคิดของเด็กที่เป็นจริง มีทักษะการเปรียบเทียบทางสังคมที่ช่วยให้บอกเกี่ยวกับความสามารถของตนเองได้ ดังนั้นการใช้แบบประเมินตนเองกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 นั้น นักเรียนจะสามารถประเมินตนเองโดยให้ข้อมูลที่เป็นจริงได้ ทำให้การใช้แบบประเมินฉบับนี้จะได้ผลข้อมูลที่สามารถใช้ประโยชน์ในการพัฒนาหลักสูตร วางแผนกิจกรรมการเรียนรู้ จัดสภาพแวดล้อมแห่งการเรียนรู้ และปรับบทบาทการสอนของครูเพื่อพัฒนาคุณลักษณะบุคคลแห่งการเรียนรู้ให้กับนักเรียนประถมศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

1.1 แบบประเมินตนเองด้านคุณลักษณะบุคคลแห่งการเรียนรู้ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ฉบับนี้ เป็นรูปแบบหนึ่งของแนวคิดการประเมินผลตามสภาพจริง (Authentic Assessment) ที่มีแนวคิดของทางเลือกในการประเมินผล (Alternative Assessments) โดยมีวิธีการประเมินหลายวิธี ครูผู้สอนจะต้องปรับเปลี่ยนวิธีการวัดให้เหมาะสมกับนักเรียน ระดับชั้นเรียน วิชา และโรงเรียน (Greenstein 2012 : 51) ดังนั้นการใช้แบบประเมินฉบับนี้จะเพิ่มประสิทธิภาพให้วัดได้ตรงตามสภาพจริงและมีข้อมูลเพื่อใช้ในการพัฒนามากขึ้นเมื่อนำไปใช้ร่วมกับเครื่องมือประเมินผลตามสภาพจริงอื่น ๆ เช่น แบบสังเกตพฤติกรรม แบบบันทึก เป็นต้น

1.2 แบบประเมินตนเองด้านคุณลักษณะบุคคลแห่งการเรียนรู้ของนักเรียนประถมศึกษาฉบับนี้สามารถนำไปปรับใช้เพื่อวางแผนพัฒนาคุณลักษณะของผู้เรียน โดยใช้คาบการเรียนกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

1.3 แบบประเมินตนเองด้านคุณลักษณะบุคคลแห่งการเรียนรู้ของนักเรียนประถมศึกษานี้สามารถนำไปปรับใช้เพื่อวางแผนการบูรณาการการเรียนรู้ในวิชาอื่น ๆ ที่จะช่วยเสริมสร้างประสิทธิภาพประสิทธิผลการเรียนรู้ในวิชานั้นๆ ได้

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรพัฒนาวิธีการประเมินด้านคุณลักษณะบุคคลแห่งการเรียนรู้ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา โดยใช้รูปแบบการประเมินผลตามสภาพจริงอื่น ๆ

2.2 ควรพัฒนาแบบประเมินตนเองด้านคุณลักษณะบุคคลแห่งการเรียนรู้ ในระดับการศึกษาอื่น ๆ เช่น ระดับมัธยมศึกษา ระดับอาชีวศึกษา และระดับอุดมศึกษา

กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัยฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยความอนุเคราะห์อย่างยิ่งจากคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์คือ ผศ.ดร.มารุต พัฒนาผล, รศ.ดร.วิชัยวงษ์ใหญ่ และ ดร.ศรีสมร พุ่มสะอาด ผู้วิจัยขอขอบคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

เอกสารอ้างอิง

- กัลยา วานิชย์บัญชา. สถิติสำหรับงานวิจัย. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ : ศูนย์หนังสือแห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2552.
- กานต์รวี บุญญาณิสิต. การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนที่ส่งเสริมจิตแห่งความเคารพและจิตแห่งจริยธรรมตามแนวคิดการเรียนการสอนโดยการบริการสังคมสำหรับนักศึกษาในระดับปริญญาตรี. ปริญญาโทการศึกษาดุสิตบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2554.
- คณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, สำนักงาน. แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 พ.ศ. 2555-2559. (ออนไลน์) 2557 (อ้างเมื่อ 1 พฤษภาคม 2557). จาก : <http://www.udd.go.th/th-TH>
- ไชยา ภาวะบุตร. “ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารจัดการแหล่งเรียนรู้กับคุณลักษณะการเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ของนักเรียน,” วารสารบัณฑิตศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร. 8 (พฤศจิกายน-มกราคม 2549) : 74-75.
- ธานินทร์ ศิลป์จารุ. การวิจัยและวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติด้วย SPSS และ AMOS. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ : ปิสนิเนสอาร์แอนด์ดี, 2557.
- นิตยา สำเร็จผล. การพัฒนาตัวบ่งชี้การจัดการศึกษาเพื่อการเรียนรู้ตลอดชีวิต. ปริญญาโทการศึกษาดุสิตบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2547.
- ปรกรณ์ ประจัญบาน. “การพัฒนาตัวชี้วัดคุณลักษณะการเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ของนิสิตมหาวิทยาลัยนเรศวร,” วารสารศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยนเรศวร. 13, 1 (มกราคม-เมษายน) : 111-130.
- พวงรัตน์ ทวีรัตน์. วิจัยเชิงพฤติกรรมศาสตร์. กรุงเทพฯ : ศูนย์หนังสือจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2543.
- ไพฑูรย์ สีนลาร์ตัน และคนอื่น ๆ. CCPR กรอบคิดใหม่ทางการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต, 2554.
- มลิวลย์ บุญดา และศุภรัตน์ มิ่งสมร. การวิเคราะห์องค์ประกอบคุณลักษณะการเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ของครูผู้สอนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. สารนิพนธ์การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองมหาวิทยาลัยนเรศวร, 2552.
- วรรณิ แกมเกตุ. วิธีวิทยาการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2551.
- วิชัย วงษ์ใหญ่. นวัตกรรมหลักสูตรและการเรียนรู้สู่ความเป็นพลเมือง. กรุงเทพฯ : อาร์แอนด์ ปรีนท์, 2554.
- วิบูลย์ศิลป์ พิษยมงคล. คุณลักษณะการเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ของนักเรียนสถาบันการอาชีวศึกษา. ปริญญาโทศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง, 2547.

- วิโรจน์ สารรัตนะ. **กระบวนทัศน์ใหม่ทางการศึกษา กรณีศึกษาต่อการศึกษาศตวรรษที่ 21**. กรุงเทพฯ : ทิพย์วิสุทธิ์, 2556.
- ศิริเดช ปะมะโช. **การพัฒนาแบบวัดคุณลักษณะบุคคลแห่งการเรียนรู้ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2**. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี, 2548.
- ศึกษาธิการ, กระทรวง. **หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551**. (ออนไลน์) 2552 (อ้างเมื่อ 1 พฤษภาคม 2557). จาก : http://www.curriculum51.net/viewpage.php?t_id=64
- สมาน อัสวภูมิ. “SMART Leaders: Effective Leaders of the 21st Century,” **วารสารบัวบัณฑิต**. 14, 1 (ตุลาคม 2556-มกราคม 2557) : 5-13.
- สมาน อัสวภูมิ. “นิยามปฏิบัติการและการประเมินความสอดคล้อง,” **วารสารบัวบัณฑิต**. 15,1 (ตุลาคม 2557- มกราคม 2558) : 5-15
- สำลี เก่งทอง. **ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารจัดการแหล่งเรียนรู้กับคุณลักษณะการเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ของนักเรียน ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 5**. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2544.
- สุรางค์ ไคว่ตระกูล. **จิตวิทยาการศึกษา**. พิมพ์ครั้งที่ 10. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2554.
- Bergin, Christi Crobby and Bergin David Allen. **Child an Adolescent Development in Your Classroom**. New York : Wadsworth Cengage Learning, 2012.
- Brandt, Ron. **21st Century Skills : Rethinking How Students Learn**. New York : Bloomington, 2010.
- Gardner, Howard. **Five Minds for the Future**. New York : McGraw-Hill, 2006.
- Greenstein, Laura. **Assessing 21st Century Skills : A Guide for Evaluating Mastery and Authentic Learning**. Carwin : Bloomington, 2012.
- Jukes, Ian and Dosaj, Anita. “Understanding Digital Children (DKs) Teaching & Learning in the New Digital Landscape,” **The Singapore MOE Mass Lecture** (online) 2015. (cited September 2006). Available from : <https://edorigami.wikispaces.com/file/view/Jukes++Understanding+Digital+Kids.pdf>
- Kay, Ken. **21st Century Skills : Rethinking How Students Learn**. New York : Bloomington, 2010.
- Prensky, Marc. “Digital Natives, Digital Immigrants,” **MCB University Press** (online) 2015 (cited October 2001). Available from : <http://www.marcprensky.com/writing/Prensky%20-%20Digital%20Natives,%20Digital%20Immigrants%20-%20Part1.pdf>.
- Starkey, Louis. **Teaching and Learning in the Digital Age**. New York : Routledge, 2012.